

อดิเทพ อวยยะพัฒน์ : หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ภายใต้
การควบคุมตรวจสอบของศาลปกครอง. (ADMINISTRATIVE AGENCIES AND
STATE OFFICIALS UNDER CONTROL OF THE ADMINISTRATIVE COURT)
อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์, 199 หน้า. ISBN 974-17-0909-9.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาปัญหาเรื่องการตีความบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวกับ
หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ภายใต้การควบคุมตรวจสอบของศาลปกครอง
ไทย เพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยประกอบกับพระราช
บัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยเทียบเคียงกับหน่วยงาน
ทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ภายใต้การควบคุมตรวจสอบของศาลปกครองใน
ต่างประเทศ

หลักเกณฑ์ที่สำคัญเพื่อใช้พิจารณาว่าหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ภาย
ใต้การควบคุมตรวจสอบของศาลปกครองแยกพิจารณาได้สองประการ คือ ประการแรก เจื่อนไซ
ในทางรูปแบบ และประการที่สอง เจื่อนไซในทางเนื้อหา มีรายละเอียด ดังนี้

ประการแรก เจื่อนไซในทางรูปแบบเป็นการพิจารณาว่าองค์กรใดบ้างเป็น “หน่วยงานทาง
ปกครอง” หรือ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ซึ่งใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครอง
ตามนัยมาตรา 9 วรรคหนึ่งประกอบกับมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542

ประการที่สอง เจื่อนไซในทางเนื้อหาเป็นการพิจารณาถึงลักษณะของการกระทำซึ่งการกระทำ
ในทางปกครองที่กำหนดไว้ในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง พ.ศ. 2542 ว่าศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องต่าง ๆ

ผลการศึกษาวิจัยพบว่าองค์กรหนึ่ง ๆ นั้นอาจมีการกระทำได้ในหลายลักษณะ ซึ่งการที่จะ
พิจารณาว่าองค์กรนั้น ๆ กระทำการในฐานะใดนั้นต้องไปพิจารณาจากที่มาของอำนาจในการ
กระทำว่าเป็นการกระทำในทางปกครองหรือไม่ หากเป็นการกระทำในทางปกครองย่อมต้องอยู่
ภายใต้การควบคุมตรวจสอบของศาลปกครองอันเป็นไปตามหลักการกระทำทางปกครองต้องชอบ
ด้วยกฎหมาย และหลักการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองโดยองค์กร
ตุลาการ

การวางหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้เองน่าจะนำไปสู่การแก้ปัญหาเรื่องการกระทำขององค์กรที่มีการ
กระทำได้ในหลายลักษณะอันเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันนี้

##4286147134 : MAJOR LAWS

KEYWORD : ADMINISTRATIVE AGENCIES / STATE OFFICIALS /
ADMINISTRATIVE COURT

ADITHEP AUIYAPUT : ADMINISTRATIVE AGENCIES AND
STATE OFFICIALS UNDER CONTROL OF THE ADMINISTRATIVE
COURT. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. DR.NANTAWAT
BORAMANAND,199 pp. ISBN 974-17-0909-9.

This thesis intends to study the interpretation of provisions of law on administrative agencies and state officials under control of the Administrative Court to be in accordance with the spirit of the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2540 and the Act on Establishment of Administrative Courts and Administrative Court Procedure, B.E. 2542. In this connection, the comparison to the interpretation of provisions of law on the same under the control of the administrative courts of foreign countries is conducted.

There are two criteria to be taken into account in order to identify administrative agencies and state officials under control of administrative courts, which are considerations on form and substance.

Firstly, the consideration on form is to consider which agencies are “administrative agencies” or “state officials” who exercise administrative power or carry out administrative acts under paragraph one of section 9 and section 3 of the Act on Establishment of Administrative Courts and Administrative Court Procedure, B.E. 2542.

Secondly, the consideration on substance is to consider the nature of an administrative act on which the Administrative Court has jurisdiction to adjudicate cases or issue orders as stated in section 9 of the Act on Establishment of Administrative Courts and Administrative Court Procedure, B.E. 2542.

The study reveals that an agency acts in various forms. To find out in which capacity the agency acts is to trace back to the origin of the power to take such action and then to consider whether or not it is an administrative act. Should it be an administrative act, it has to be under the control or supervision of the Administrative Court under the principles of “the legality of an administrative act” and “judicial control of the legality of an administrative act”.

In conclusion, the above-mentioned criteria as recommended by this thesis may lead to the solution of existing problem in relation to the various forms of acts performed by a state agency.